

FLAMINGUL (PHOENICOPTERUS RUBER ROSEUS PALL.) PASĂRE FOARTE RARĂ ÎN ROMÂNIA

Emil NADRA, Ludovic KÓVATS,
István KÓNYA

Dintre păsările care apar foarte rar în România, se numără și flamingul (*Phoenicopterus ruber roseus* Pall), din ordinul Phoenicopterii — Flamingii.

Păsările din acest ordin alcătuiesc un singur gen, cu șase specii, dintre care flamingul roșu (*Ph. ruber*) este singura specie care cuibărește și în Europa și atinge accidental și țara noastră.

Arealul de răspândire a ordinului se întinde mai ales în zona tropicală și subtropicală.

Locuri de cuibărit în Europa se cunosc în sudul Spaniei și sudul Franței (Camargue). În afara Europei, cuibărește în Africa, nord-vestul Asiei și America centrală. Cele mai apropiate locuri de cuibărit de țara noastră sînt situate în sudul Caspiceii și delta Rhonului (1,9).

Dintre flamingii care cuibăresc în Europa, aproximativ o treime rămîn și peste iarnă la locurile de cuibărit, iar restul se răspîndesc și ierneză în golful Persic, litoralul Mării Roșii și în Africa; unele exemplare pribegesc străbătînd mai multe țări europene spre nord, pînă în Marea Britanie, Germania, Norvegia, Suedia și Finlanda (1).

După G. P. Dementiev și N. A. Gladkov (1), cauza plecărilor neregulate și vagabondările flamingului departe de locurile de cuibărit ar fi seceta, care seacă terenurile unde aceștia cuibăresc și obligă păsările la părăsirea acestor meleaguri în căutarea apei, sfîrșitul fiind de obicei fatal. În unii ani, acest vagabondaj capătă caracter de masă. Un asemenea fenomen a fost semnalat în nordul și vestul Europei în anul 1935, iar în sudul Europei în anul 1933. Flamingii puteau fi observați în toate anotimpurile, dar mai frecvent toamna (1).

Aceste păsări rătăcitoare ajung și în partea răsăriteană a Europei și foarte rar ating și țara noastră, unde pînă în prezent se cunosc patru cazuri de capturare.

Două exemplare tinere ♂ și ♀ au fost împușcate de M. Șuțu, dintr-un cîrd de 20 de exemplare, pe lacul Tuzla-Dobrogea la 10 octombrie 1900. Ambele exemplare se păstrează la Muzeul de Istorie Naturală „Gr. Antipa” din București (5).

Un exemplar adult izolat a fost împușcat de Andrei I. Pascu, la Balta Potelu de lingă comuna Orlea (jud. Olt), în luna mai sau iunie 1937. Exemplarul se află la Muzeul sătesc din Orlea (8).

Un ♂ tînăr izolat a fost împușcat de Ioan Bauer la Grabăț-Banat, la 22 octombrie 1943. Exemplarul se păstrează la Muzeul Banatului din Timișoara (5) (fig. 1).

Din Europa centrală, se cunoaște capturarea unui exemplar de lingă localitatea Tápíószecső-Ungaria, la 24 iulie 1953 și care se păstrează în colecția Institutului Ornitologic din Budapesta. (2,4).

Din țările balcanice, în Grecia a fost împușcat un flaming tînăr, la Porto-Raphti la 19 decembrie 1864. Acest exemplar, capturat și donat Universității din Atena din partea lui Th. V. Heldreich, în vremea aceea a fost considerat ca unicul exemplar doveditor din Grecia (6).

În afara acestor exemplare doveditoare, în literatură se citează și alte semnalări de flamingi, atît în centrul cit și din sud-estul Europei.

În Ungaria, el a mai fost observat la: Nagykanizsa, 1860 (4); I. Frivaldszky comunică (1891) că, după afirmațiile lui A. Pelczen și I. Finger . . . , un exemplar a trecut în zbor în împrejurimile orașului Szeged” (3).

FIG. 1. PHOENICOPTERUS RUBER ROSEUS PALL., DE LA MUZEUL BANATULUI, CAPTURAT LA GRABĂT (BANAT), LA 22 OCT. 1943

ȚĂRMUL LACULUI SINOE, LA CETATEA HISTRIA, UNDE A FOST OBSERVAT FLAMINGUL (FOTO E. NADRA.)

De asemenea la Hódmezővásárhely, 1910; Dunaföldvár, august 1922; Bánk, 13 august 1923; Némethely, vara 1944; Dunaföldvár, 26 mai 1955 (4). Fodor T. relatează (1964) că în anul 1959, la Pusztaszter a fost capturat un exemplar (2).

Noi, cu ocazia unei expediții în Dobrogea, organizată pentru inelări de păsări, la ruinele cetății Istria, lângă lacul Sinoe (fig. 2) am văzut un exemplar tânăr de flaming, pasăre atît de rară în țara noastră.

Observațiile noastre au avut loc în dimineața zilei de 18 octombrie 1969 în jurul orei 8, stînd deasupra unui bastion al cetății, în imediata apropiere a țărmului lacului Sinoe. Din locul unde stăteam, am asistat la un pasaj obișnuit al ciorilor (*Corvus frugilegus*). Ele veneau din direcția sudică, în stoluri mai mici și formațiuni lungi, de-a lungul țărmului. La unul din aceste stoluri compus din 60—70 de ciori, venea asociat și flamingul, care a defilat în fața noastră la o distanță de cca 80—100 m, arătîndu-și perfect profilul.

În fața cetății, s-a separat de ciorile care-și continuau ruta, iar el, ocolind spre stînga, a trecut pe deasupra ruinelor cetății în direcția comunei Istria, spre nord-vest, pînă ce a dispărut din fața ochilor noștri.

După zborul șovăitor al tînrului flaming văzut de noi, el părea cam dezorientat.

De remarcat este faptul că toate exemplarele tinere de flamingi, văzute sau capturate în România, au fost prezente în anotimpul de toamnă, respectiv 10, 18 și 22 octombrie, ceea ce este încă o dovadă a celor prezentate anterior.

După această observație a noastră, Dan și Carmen Stănescu observă și fotografiază un flaming adult, la 6 iunie 1970, la sud-vest de Cetatea Istria, nu departe de același loc (7).

BIBLIOGRAFIA

1. Dementiev G. P., Gladkov N. A. — 1951 — *Păsările Uniunii Sovietice*, Moskva, vol. II, p. 343—349.
2. Fodor T. — 1964 — *A flamingó*, Rev. „Elovilag” — An. IX, nr. 2. Budapest, p. 54.
3. Frivaldszky I. — 1891 — *Aves Hungariae Budapestini*, Budapest, p. 127.
4. Keve A. — 1960 — *Nomenclator avium Hungariae*, Budapest, p. 16.
5. Linția D. — 1955 — *Păsările din R.P.R.*, București, vol. III, p. 54—56.
6. Reiser O. — 1905 — *Ornis Balcanica* (Griechenland), Wien, vol. III, p. 440.
7. Stănescu D., Stănescu C. — 1970 — *Histria—Păsări și surprize*, Rev. „Vinătorul și pescarul sportiv” nr. 10 București, p. 16—17.
8. Tălpeanu M. — 1964 — *Flamingul de la Orlea*, Rev. „Natura” (Biol), nr. 1, București, p. 83—84.
9. Vaurie Ch. — 1965 — *The Birds of the Palearctic Fauna*, London, p. 87.

РЕЗЮМЕ

Авторы сообщают о появлении молодого фламинго/ *Phoenicopterus ruber roseus*/ 18 октября 1969 года около развалин крепости Истрия/Добруджа/.

RÉSUMÉ

Les auteurs annoncent l'observation d'un jeune flamand rose (*Phoenicopterus ruber roseus*), le 18 oct. 1969, près des ruines de Istria (Dobroudja).